herpy

ORMAR

Blodpyton

Python brongersmai

Python brongersmai är en kraftig, kortsvansad pyton från sumpmarker och skogar i Sydöstasien, röd, orange eller gulbrun med teckning i gult och beige. Den blir 120-180 cm, väger många kilo och äter gnagare. Den kan leva över 25 år och sköts i ett stort, slutet golvterrarium med stabil värme, 60-70 % luftfuktighet och en stor vattenskål.

Familj: Pythonidae Engelska: Blood Python Tidigare namn: *Python curtus brongersmai*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**120-180 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**20-30 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog och våtmark**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**120 × 60 × 45 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**26-28 °C**
Värmeplats	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**25-26 °C**
Luftfuktighet	**60-70 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Behövs inte**
Föda	**Ryggradsdjur**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**36-48 mån.**
Kullstorlek	**12-30 ägg**
Inkubation	**60-75 dagar** vid 31-32 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Python brongersmai är en kompakt och mycket kraftigt byggd pyton med kort svans och bred, tung kropp. Grundfärgen är röd, orange eller mer rostbrun, och över den ligger gula och beiga fläckar och ränder längs kroppen samt svarta och beiga fläckar på sidorna. Buken är vit, ofta med små svarta märken. Huvudet är normalt grått med en vit strimma bakom ögat. De klarast röda djuren behöver två till tre år för att utveckla färgen, och unga djur är brunaktiga eller rödbruna.

Hanarna är mindre än honorna. Hanarna blir normalt 90-150 cm och honorna 120-180 cm, med enstaka upp till omkring 240 cm. Ett vuxet djur på 120-150 cm väger 4,5-7 kg, och äldre djur kan väga över 9 kg. Nykläckta ungar är 20-43 cm. Arten hör tillsammans med *Python curtus* och *Python breitensteini* till de kortsvansade pytonerna; alla tre räknades som underarter till *Python curtus* tills de höjdes till arter 2001. I handeln blandas de tre arterna lätt ihop.

Vilda djur, särskilt vuxna från Malaysia, hade rykte om sig att vara oförutsägbara. Uppfödda djur som hanteras lugnt från ung ålder blir normalt lugna. Arten är högljudd: den fräser och puffar när den är otrygg, och det är normalt. Det finns många färg- och teckningsvarianter (morfer), men vägledningen handlar om arten själv.

Utbredning och livsmiljö

Python brongersmai lever i Sydöstasien: på Malackahalvön, i södra Thailand och i Vietnam och på Sumatra öster om de centrala bergskedjorna. Den finns också på Bangka och flera andra öar i Malackasundet, bland annat Linggaöarna, Riauöarna och Penang. Typlokalen är Singapore.

> **Naturlig utbredning:** Indonesien, Malaysia, Thailand och Vietnam.

LIVSMILJÖ

P. brongersmai lever i sumpmarker, träsk och fuktig skog från havsnivå upp till omkring 650 m. Den finns också regelbundet på oljepalmsplantager, där gnagarna är talrika, och plantagerna har gjort arten vanligare. Den lever på marken och håller sig dold under trädstammar och stenar och i hål. Den är mest aktiv i skymningen och på natten.

Födan består nästan bara av gnagare, särskilt råttor, som lever nära människor, och som den griper från bakhåll och kväver. Fortplantningen är starkt säsongsbunden, och honorna lägger normalt ägg vartannat år. Arten fångas i stor omfattning för läderindustrin och för djurhandeln.

Skötsel

TERRARIET

Ett vuxet djur ska ha ett terrarium på minst 120 × 60 × 45 cm (längd × bredd × höjd). Arten använder bara golvet, så golvytan är det viktigaste, och terrariet ska vara bredare än högt. Stora honor ska ha en golvyta på 150 × 60 cm. Terrariet ska vara slutet och ogenomskinligt, eftersom arten är hemlighetsfull och trivs bäst när den känner sig dold. Ett trä- eller plastterrarium som tål fukt är det bästa valet; öppna glasburar med nätlock håller dåligt kvar värme och fukt.

Ungar ska ha en liten, ventilerad plastlåda på omkring 25 × 15 cm, eftersom de blir osäkra och slutar äta i för stora utrymmen. De flyttas till större golvyta i takt med tillväxten: omkring 45 × 25 cm efter ett halvår, omkring 85 × 45 cm för unga vuxna och därefter vuxenstorleken.

Locket ska kunna låsas, eftersom ormen är stark och hittar varje svaghet. Bottnen kan vara tidningspapper eller kraftpapper i flera lager (djuret ligger ofta mellan lagren), kokosfiber eller ett fuktigt, dammfritt lager av cypressflis eller aspspån. Undvik ceder och tall. Håll ungar på fuktigt hushållspapper. Inred med ett gömsle i varje ände av terrariet, så små att ormen ligger tätt i dem. Ta bort avföring och smutsig botten omedelbart.

TEMPERATUR

Arten trivs vid stabila, måttliga temperaturer och tål för stor värme dåligt. Hela terrariet hålls på 26-28 °C på dagen och 25-26 °C på natten. Om lokal värme ges ska värmeplatsen vara 30-32 °C, mätt med en infraröd termometer, och den kalla änden 27 °C. Använd en värmematta eller värmekabel på ena sidan, alltid med termostat. Temperaturer under 18 °C är skadliga.

Uppvärmning av hela rummet är ett alternativ som ger en jämn temperatur. Använd aldrig värmestenar. Placera terrariet bort från fönster där solen kan överhetta det.

Ett djur som tillbringar dagar i vattenskålen eller flyr från värmen har det för varmt. Ett djur som inte äter eller ligger tätt hoprullat har ofta det för kallt.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska ligga på 60-70 %, mätt med en digital hygrometer mitt i terrariet. Arten ska inte hållas våt: för fuktigt ger skrynklig, blank hud och luftvägsinfektioner, och för torrt ger hudömsningsproblem. Står vattenskålen mitt i temperaturgradienten avdunstar det tillräckligt för att hålla fukten, och ventilationen ska vara så god att luften inte blir stillastående. Vid hudömsning sprayas terrariet dagligen, och ett fuktigt gömsle hjälper.

Ställ alltid fram en stor vattenskål, så att djuret kan ligga i den. Arten dricker mycket och älskar att ligga i vatten. Byt vattnet dagligen. Ligger djuret i vattnet i flera dagar utan att komma upp är terrariet för varmt, eller så har djuret kvalster; små svarta prickar i vattnet som liknar vallmofrön är ett tecken på kvalster.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Arten är skymnings- och nattaktiv, och UVB är inte nödvändigt men kan användas. Vanligt ljus i ett rum med en naturlig dygnsrytm räcker, och ljuset tänds omkring 12 timmar. Ge inte ljus på natten.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

P. brongersmai är köttätare och ska ha hela bytesdjur. Råttor är det perfekta bytesdjuret genom hela livet; nykläckta ungar tas ofta med hoppermöss och byter inom några få måltider till råttungar. Mata upptinade, frysta bytesdjur och värm dem före utfodring till omkring 40 °C, så att ormens värmekänsliga läppgropar har ett mål. Använd långa foderpincetter.

Arten har en långsam ämnesomsättning och stor aptit, så den blir lätt för fet. Är den för fet ska utfodringen vara mer sällan eller bytesdjuren mindre. Ett friskt djur har en lätt markerad kant längs mitten av ryggen och en mjuk sluttning ner mot sidorna. Ryggen får inte vara platt eller rund, och ryggraden får inte stå skarpt fram.

Utfodringsfrekvens: - Ungar: en gång i veckan. - Vuxna: var 2:a vecka med medelstora till stora råttor. - Djur som går upp i vikt: var 3:e vecka eller mindre byte.

Efter utfodring ska djuret ha ro. Avföring är sällsynt: vuxna djur kan gå 1-2 månader, vissa ännu längre, utan avföring, så länge de äter och mår bra.

BETEENDE OCH HANTERING

P. brongersmai kräver en lugn och bestämd ägare. Ge ett nytt djur omkring 2 veckors ro, och börja hantera först när det äter regelbundet. Håll de första tillfällena korta, några få minuter. Stöd hela kroppens vikt med båda händerna och underarmarna, och undvik att hänga ormen eller lägga den över axlarna. Ta inte tag i huvudet. Ungar är nervösa och kan ringla sig, slå ut och bita när de hanteras för mycket.

Väsande och fräsande är normalt och ett tecken på att ormen är orolig. Hantera inte djuret vid hudömsning, precis efter utfodring eller när det är stressat. Tvätta händerna före och efter, eftersom kräldjur kan bära salmonella.

Håll djuren var för sig. Det finns ingen fördel för djuren i att bo tillsammans, och de ska bara mötas vid parning.

Läs mer: Karantän och hygien

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna är mindre och har en längre, tjockare svansrot än honorna, och honorna blir könsmogna vid en större längd än hanarna. Könet bestäms säkrast med en sond, som bara en erfaren person bör använda. Djuren blir könsmogna efter 3-4 år. Honor ska vara fullvuxna och i god kondition innan de sätts i avel.

PARNING

Fortplantningen är starkt säsongsbunden, och i naturen lägger honorna normalt ägg vartannat år. Om en svalperiod är nödvändig i fångenskap är inte dokumenterat. Djuren hålls var för sig, och hanen sätts in till honan under uppsikt och skiljs åt igen efteråt. Mata bara när djuren är åtskilda. En hona bör inte sättas i avel varje år.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Kullen är i genomsnitt 12-16 stora ägg, som väger 83-90 g vardera, och kullar på upp till 30 ägg förekommer. Honan ligger hoprullad om äggen och äter inte förrän de har kläckts. Äggläggningstiden i fångenskap är inte dokumenterad. Ge henne en sluten, mörk äggläggningslåda med fuktig sphagnum eller vermikulit.

INKUBATION

Äggen kläcks efter omkring 2-2,5 månader (60-75 dagar). Temperatur och luftfuktighet under artificiell kläckning är inte dokumenterade för arten. Siffrorna är lånade från *Python regius*: 31-32 °C och hög luftfuktighet, med äggen på fuktig vermikulit i en sluten behållare med ett par lufthål. Ungarna stannar kvar i ägget en dag eller två medan de tar upp gulesäcken. Hjälp inte till med kläckningen.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Nykläckta ungar är 20-43 cm. Sätt varje unge för sig i en liten, ventilerad låda med gömsle, vatten och lite värme, och håll dem på fuktigt hushållspapper vid 60-70 % luftfuktighet. Spraya lådan varannan dag. De flesta börjar med hoppermöss och går snabbt över till råttungar, en gång i veckan. Ungar är mindre förlåtande mot fel än vuxna, så välj inte en nykläckt unge;

en väletablerad ungorm på några månader som äter bra är ett bättre val.

Hälsa och vanliga misstag

De flesta problem beror på fel i uppsättningen. De typiska är:

- Fetma vid för stora eller för frekventa måltider. Det försämrar avelsresultaten och gör luftvägsproblem svårare att klara.
- Luftvägsinfektion vid för fuktig, stillastående eller kall luft: djuret andas med öppen mun, gurglar eller har snuva. Arten drabbas lätt.
- Hudömsningsproblem vid för torr luft: djuret får ofullständig eller styckvis hudömsning. Ge ett fuktigt gömsle och spraya terrariet.
- Hud som ser våt, blank och skrynklig ut vid ihållande för hög luftfuktighet, som ger bakterie- och svamptillväxt.
- Kvalster, som syns som svarta prickar i vattenskålen och får djuret att ligga i vattnet i dagar.
- Överhettning, om djuret tillbringar lång tid i vattnet.
- Bett från levande bytesdjur. Använd upptinade djur.

Ett friskt djur har klara ögon, en fyllig kropp och äter regelbundet. Väg djuret regelbundet, eftersom en plötslig viktnedgång ofta är det första tecknet på sjukdom. Kräldjur döljer sjukdom, så sök en veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret inte äter, går ner i vikt, andas med öppen mun eller verkar slött.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.